

Fredrikke

Organ for FoU-publikasjoner
Høgskolen i Nesna

Fredrikke Tønder Olsen – en foregangskvinne fra øya Løkta på Helgeland

Samfunnsviter dr. philos. Dagrunn Grønbech

OM FREDRIKKE TØNDER OLSEN

Fredrikke Tønder Olsen (1856 - 1931) ble født på handelsstedet Kopardal, beliggende i nåværende Dønna kommune. Det berettes at Fredrikke tidlig viste sin begavelse gjennom stor interesse for tegning, malerkunst og litteratur. Hva angår det siste leste hun allerede som ung jente "Amtmannens døtre".

Kildene forteller at Fredrikke levde et fascinerende og spennende liv til tross for sine handikap som svaksynt og tunghørt. Hun måtte avbryte sin karriere som gravør-lærling fordi synet sviktet. Fredrikke hadde som motto: "Er du halt, er du lam, har du vilje kjem du fram." Fredrikke Tønder Olsen skaffet seg agentur som forsikringsagent, og var faktisk den første nordiske, kvinnelige forsikringsagent. Fredrikke ble kjent som en dyktig agent som gjorde et utmerket arbeid, men etter 7 år måtte hun slutte siden synet sviktet helt.

Fredrikke oppdaget fort behovet for visergutter, og startet Norges første viserguttbyrå. Hun var kjent som en dyktig og framtidsrettet bedriftsleder, der hun viste stor omsorg for sine ansatte. Blant annet innførte hun som den første bedrift i Norge vinterferie for sine ansatte.

Samtidig var hun ei aktiv kvinnesakskvinne. Hun stilte gratis leseværelse for kvinner, inspirerte dem til utdanning og hjalp dem med litteratur. Blant hennes andre merit-

HØGSKOLEN I NESNAS TIDSSKRIFTSERIE ER OPPKALT ETTER HELGELANDS FREMSTE FOREGANGSKVINNE FREDRIKKE TØNDER OLSEN (1856 - 1931).

ter i kvinnesaken kan nevnes at hun opprettet et legat på kr. 30 000,- for kvinner; var æresmedlem i kvinnesaksforeningen i mange år; var med på å starte kvinnesaksbladet "Norges kvinder" som hun senere regelmessig støttet økonomisk.

Etter sin død ble hun hedret av Norges fremste kvinnesakskvinner. Blant annet er det reist en bauta over henne på Vår Frelsers Gravlund i Oslo. Fredrikke Tønder Olsen regnes som ei særpreget og aktiv kvinne, viljesterk, målbevisst, opptatt av rettferdighet og likhet mellom kjønnene.

Svein Laumann

Fredrikke Tønder Olsen – en foregangskvinne fra øya Løkta på Helgeland

Fredrikke Tønder Olsen (1856-1931) var en pioner fra Helgeland. Som ung var hun "høvedskvinne" på egen fiskebåt og hun var den første kvinnelige forsikringsagent i "Brandforsikringsselskabet Norden" før hun flyttet fra Løkta til hovedstaden Kristiania som Oslo den gang het. Her startet hun Kristiania Visergutkontor og som fortsatt eksisterer. Som bedriftsleder var hun engasjert i sosialt arbeide og søkte skape gode arbeidsvilkår for sine ansatte. Fredrikke engasjerte seg i kvinnesaksarbeid og var en drivkraft i opprettelsen av Norges første kvinneavis "Landets Kvinder" i 1921.

Oppveksten

Fredrikke ble født på sin heimgård, handelsstedet Kopardal på øya Løkta i Dønna kommune, den 23. september 1856. Hun var nummer fire i rekken av seks søsken. Hun ble døpt Elen Jonette Fredrikke, men ble enten kalt "Rikke" eller Fredrikke. Faren Elias Olsen var en dyktig og framsynt forretningsmann. Han drev ikke bare bondegården, men hadde i tillegg til båt, handel og ansvaret for posten. Elias Olsen bygde flere brygger og fikk sammen med en kompanjong fra Åkvika på Dønna den første sildenota til Helgeland, slik det blir omtalt. Familien drev også gjestgiveri og var dermed tildelt skjenkebevilgning og kunne drive vin- og brennevinssalg, slik ordningen den gang var. Vinkjelleren der handelshuset har stått, finnes der fortsatt i form av en vakker steinbygning som er den eneste igjen av godseier Isak Coldevins aktivitet. Kjelleren er bygget i 1790 under Morten Coldevins tid da stedet fikk et oppsving. Handelsstedet Kopardal drev en utstrakt og allsidig handelsvirksomhet og lå sentralt i leia for fiskere og sjøfarten, i en tid der sjøveien var ferdselsåren. Elias Olsen (1822-1891) var gift med Johanna Jensen Tønder (1828-1901), som også må ha hatt stort arbeidsansvar da hennes mann var ordfører i Nesna og Dønnes i 17 år.

Også datteren Fredrikke ble satt til huslige sysler under morens ledelse, noe ungjenta ikke likte. Senere skal hun noe opprørt ha sagt at: "De vilde jeg skule sitte i en krog å strikke på en hose" (Tåvær 1997). Selv om familien var velstående og kunne hyre egen guvernante til undervisningen av barna, viste Fredrikke tidlig talent for mer selvstendige og også etter samtiden mer maskuline aktiviteter enn det å sitte "stille i en krog". På handelsstedet fantes en hagestue der det blir fortalt at Fredrikke hadde gjemt en bokpakke hun hadde fått tilsendt i posten. Denne inneholdt boka "Amtmandens Døtre" forfattet av Camilla Collett og som i datiden ble betraktet som en bok med et moderne, radikalt og "frigjort" kvinnesyn. Det framkommer derfor at Fredrikke nærmest måtte lese denne boka i all hemmelighet. Inga Drotninghaug Moe (f. 1916) fra Nesna kunne huske at hun som ung pike har møtt Fredrikke, og at hun ble oppbrakt over at Fredrikke røykte små cigarillos og at hun kunne gå i langbukser. Verken det å gå i langbukser som var ansett som mannfolklær eller det å røyke og da spesielt sigarer, var ikke på den tiden ansett som passende for kvinner.

Selv om Fredrikke var født med dårlig hørsel og svakt syn, visste hun å takle hverdagen. Hun både leste og skrev dikt. Fredrikke likte fysisk arbeide og å være utendørs. Hun likte hagearbeid og liljekonvallen var hennes yndlingsblomst. Fredrikke laget et dikt til denne blomsten og som senere ble tonesatt. Familien på Kopardal ble av botanikere omtalt til å ha den største og gjeveste hagen nord for Dovre. Noen store trær finnes i dag som spor etter den flotte hagen på om lag 10 mål.

Voksenlivet

Fredrikke ønsket å bli maler og hadde lyst å dra på malerskole til Leipzig i Tyskland. Drømmen ble aldri oppfylt. I stedet fikk hun gå på et tegnekurs. Den talentfulle unge damen gikk ett år på skole i Bodø før hun ble sendt til Trondhjem for å lære kjolesøm. Dette skal ikke ha vært noe Fredrikke selv ønsket. Hun fikk derfor anledning til å være elev ved Den kongelige tegneskole om kvelden. Selv om Fredrikke designet og sydde mange av sine klær, var dette mer en hobby enn noe hun selv ønsket å satse på som et yrke. Hun gikk også i gravørlære i Kristiania som altså Oslo den gang het. Å bli gullsmed måtte hun oppgi grunnet svekket syn.

Fredrikke reiste da heim til Løkta og sine foreldre som hun fulgte resten av sitt liv. Hun stiftet ikke egen familie eller fikk barn. Tilbake på handelsstedet ble hun en tid hovedsmann på egen båt, drev nærfiske og ble omtalt som en habil seiler. Som vi vet var faren Elias en gründer som da hadde investert i sildentor. Senere ble Fredrikke Tønder Olsen Skandinavias første kvinnelige forsikringsagent og fikk en inspektørstilling i "Brandforsikringsselskabet Norden". I sju år reiste hun langs Helgelandskysten og fikk tegnet forsikring for fiskere. Dette arbeidet måtte da også oppgis grunnet dårlig syn og i tillegg svekket hørsel. Senere har Fredrikke omtalt disse årene til å være noe av det beste som har hendt henne, da denne inspektørjobben ga henne mulighet til å være både selvhjulpen og selvstendig slik hennes mål alltid var.

Selv om Fredrikke kunne oppleve hindringer grunnet sitt fysiske handicap, var hennes motto at: "Er du halt er du lam, har du vilje kjem du fram".

Etablering av Kristiania Visergutkontor

Da foreldrene i 1894 flyttet fra Løkta til Kristiania, valgte Fredrikke også å reise sørover. I hovedstaden etablerte far og datter handelsvirksomhet hvor de i første omgang solgte produkter fra Nordland, da i første rekke fisk og vilt og som viste seg suksessrikt. Dette ga ideen til å etablere en viserguttsentral som ble starten på Kristiania Visergutkontor (KVK) etablert i 1894 og som fortsatt eksisterer og har virksomhet mange steder i landet.

I begynnelsen ble det ansatt tre gutter med hver sin lette vogn for å frakte varer. Sykkel, hest og etter hvert bil, var da hjelpemidler for både små og store pakker og gjenstander, noe som etter hvert også omfattet flyttetransport. Det kan her nevnes at vår tidligere statsminister som blir kalt "landsfaderen" Einar Gerhardsen (1897-1987), i sine unge år var ansatt som visergutt hos Fredrikke. I budbringertjenesten opplevde han hos bedrestilte familier å bli møtt med dørskilt hvor det sto at: "Bud bedes gå kjøkkenindgangen".

Selv om Fredrikke hadde talent for forretningsvirksomhet, hadde hun også en sosial teft der hun ønsket å fremme velferd og verdige kår for sine ansatte. På dette området kan hun ut fra datiden ses som en foregangskvinne. Som bedriftsleder ønsket hun ikke bare gi ordentlig lønn og arbeidsvilkår for sine arbeidere som var menn, uten at hun også tenkte på deres familie, barna og de heimeværende kvinnene. Lønningen ble derfor justert etter forsørgingsbyrden til den enkelte, og kan derfor ses som en form for sosial utjevning. Noe av lønningsposen gikk dessuten direkte til kona i familien, for å sikre at husmoren disponerte egne midler. Senere innførte hun som blant de første i norsk næringsliv ei ferieuke med lønn, og som ble omtalt som vinterferie. Bedriften ga dessuten opplæring til de ansatte, opprettet lesesal slik at arbeiderne kunne skaffe seg kunnskap når de ikke var på jobb. Hun sa opp de hun ikke var fornøyd med. Som kyndig i sømfaget, ordnet Fredrikke med at viserguttene fikk egne arbeidsklær med påsydd logo "KVK". Selv likte hun å gå i bukser som hun da gjerne sydde selv, i en tid da kvinner helst skulle gå i side skjørt. Arbeiderne fikk i tillegg faste måltider gjennom arbeidsdagen, noe som den gang var uvanlig. I perioder da guttene ikke hadde oppdrag, oppholdt de seg på kontoret i påvente av nye arbeidsoppgaver. I ventetiden kunne Fredrikke servere varm sjokoladedrikke og lese eventyr for sine ansatte!

Viserguttkontoret økte raskt og fikk flere filialer i Kristiania, i tillegg til eget kontor i Hamburg. Ved starten av første verdenskrig i 1914, var KVK Norges største transportbyrå med om lag 200 mannlige arbeidere som befordret transport ved hjelp av 50 hester. I administrasjonen var det ansatt bare kvinner og der 32 kvinner skulle betjene bedriftens 30 telefoner. I begynnelsen av 1920-årene ble det innkjøpt egne biler, for å besørge den tyngste og lengste transporten. I 1921 kjøpte Fredrikke inn seks biler i en og samme vending! For å holde rede på tiden gikk denne fremgangsrike forretningskvinnen til anskaffelse av et lommeur med lang gull-lenke, som ved hjelp av "klinge"-lyd markerte hver halve og hele time¹.

¹ Alle fotografier er tatt av forfatteren om ikke annet er nevnt i teksten.

Kvinnesakskvinnen

Selv om Fredrikke Tønder Olsen først og fremst blir husket for sin gründervirksomhet som forretningskvinne, var hun også engasjert i kvinnepolitisk arbeide. Selv ville hun ikke bli kalt kvinnesakskvinne, da hennes innsats lå mer på det praktiske plan. Som handelskvinne var Fredrikke blant annet drivkraften bak opprettelsen av Norges første kvinneavis "Norges Kvinder" i 1921, og som uten hennes økonomiske bistand ikke hadde vært mulig. Dette var en avis som satset på informasjon og opplysning angående aktuelle kvinnespørsmål og som dessuten inviterte til debatt. I samarbeid med redaktør Martha Weberg ble det utarbeidet statutter om at avisen skulle ha som formål "å arbeide for større makt og innflytelse for kvinder" og arbeide mot "den overhåndtagende materialisme og senkede moral". Avisen skulle også arbeide for et "renere og bedre samfunn og en skjerpet rettsoppfatning i sedelighetssaker" og dessuten delta i oppdragelsen av målbevisst ungdom. Dette arbeidet må ha vært svært viktig for Fredrikke. Ved hennes død viste seg at hun hadde testamentert avkastningen av virksomheten tilknyttet KVK til videre drift av denne avisen.

Som en respektert og dyktig bedriftsleder ble hun valgt inn i styret for Kristiania Kvindelige Handelsstandsforening, selv om dette var verv som mange menn på denne tiden fant upassende for kvinner. I denne foreningen må hun ha satt viktige spor, da hun her ble tildelt æresmedlemskap.

På sin 70-års dag ble Fredrikke Tønder Olsen tildelt Kongens fortjenstmedalje på bakgrunn av sin omfattende forretningsvirksomhet, velferdsarbeid og politiske engasjement.

Kunstinteressen

Selv om Fredrikke i en alder av 35 år var nesten blind og dessuten hadde dårlig hørsel, var hun som kjent glad i både å sy, tegne og lese. Som travel forretningskvinne fant hun rekreasjon i å gå på foredragskvelder, overvære opplesninger, konserter og besøke kunstutstillinger. Vi vet at Fredrikke ønsket å gå på malerskole, men at dette ikke ble realisert utenom et tegnekurs på kveldstid. Fredrikke pleide omgang med maleren Even Ulving fra Vega, som bodde i Åsgårdstrand.

Forfatteren Regine Norman (1867-1939) fra Bø i Vesterålen var en nær venninne som blant annet fikk tilbud om å bo gratis på gården Bårdsetbakken i Ringsaker som Fredrikke eide. Fredrikke ønsket dessuten å gi gården til henne, men vennskapet mellom to sterke og egenrådige kvinner kunne vanskelig forenes. Selv om Regine Normann fant stor komfort med å sitte på gården og skrive i gårdens stabbur, ga hun til slutt gården tilbake med begrunnelsen om at hun følte underdanighet ved å motta slik en storslått gave. Regine hadde god kontakt med forfatteren Johan Falkberget og i et brev til ham konkluderer hun med at den eiendomsløse har det best (Willumsen 1997).

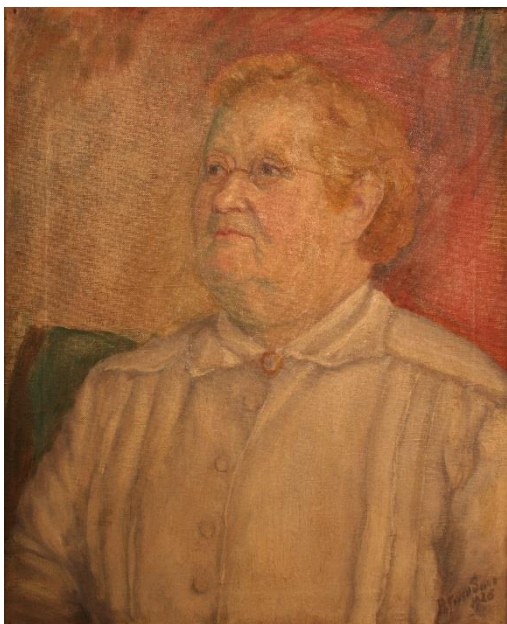
Fredrikke Tønder Olsen framstår altså som en svært sjenerøs og gavmild person.

Selv om Fredrikke bodde i hovedstaden, glemte hun ikke sitt opphav og nordnorske bakgrunn og identitet. Tvert imot hevdes det at hun framhevet at hun var født og oppvokst på ei lita øy på Helgelandskysten og at hun her hadde hatt en god og spennende barndom i vakre naturomgivelser. I Kristiania pleide hun omgang med andre fra Nord-Norge, og da ikke minst kunstnere nordfra som ga henne inspirasjon og livsglede. Forfatteren Regine Norman som skrev boka Nye Eventyr i 1926, kan da også ha vært inspirasjonskilden til at Fredrikke leste eventyr for sine arbeidsfolk. Selv om eventyrene kan gjenkjennes fra eventyrsamlinger, er dette eventyr som utspilles i en nordnorsk sammenheng og som er preget av nordnorsk landskap og mentalitet.

Foruten å støtte ulike foreningsaktiviteter i hovedstaden, ga hun i 1902 en altertavle til bedehuset på Løkta. Bedehuset er i dag vigslet som kirke.

Heder og ære

Fredrikke Tønder Olsen levde i en tid der kvinner hadde kjempet seg til allmenn stemmerett i 1913. Selv om hun ikke selv kan anses som en kvinnesaksforkjemper i form av å være politisk barrikadestormer, støttet hun som forretningskvinne mange ulike foretak økonomisk, og da ikke minst for å styrke kvinners posisjon og stilling. Fredrikke Tønder Olsen vil derfor i ettertid først og fremst bli husket som en gründer og forretningspioner med stort mot, vilje og pågangsmot. Dette ikke minst tross hennes svekkete syn og hørsel og der vi vet hun hadde som motto at: "....har du vilje kjem du frem".

Bilde utlånt av Kvinnemuseet i Kongsvinger

Bilde utlånt av Helgeland museum

Ved sin død 30. desember 1931, hadde hun i sitt testamente bestemt at hennes bygård i Pilestredet nr. 1 i Oslo og der viserguttkontoret hadde hatt tilhold siden 1905, skulle tilfalle utgiveren av avisen "Norges Kvinder". Etter redaktør Martha Webergs død i 1942, ble disse rettigheter overført til hennes to døtre. I 1959 innledet Norske Kvinners Nasjonalråd et samarbeide med døtrene og som i 1964 resulterte i opprettelsen av et legat kalt Fredrikke Tønder Olsen og Martha Webergs legat. Legatet har som formål å fremme likestilling for kvinner og å bedre kvinners rettslige stilling. Etter at bladet opphørte og Norske kvinners Nasjonalråd ble nedlagt, ble legatansvaret i 2002 overført til Juridisk rådgiving for kvinner (JURK), som er et etablert høringsorgan for Justisdepartementet. For utenom dette legatet hadde Fredrikke allerede i 1918 opprettet et legat som skulle gi økonomisk støtte til unge kvinner fra Nordland, som ville satse på utdanning, egen virksomhet eller som på andre måter ønsket å komme seg fram. Dette legatet eksisterer også fortsatt i dag og administreres av "Nordlændingernes Forening".

Fredrikke Tønder Olsen ble gravlagt på Æreslunden på Vår Frelses gravlund i sentrum av Oslo. Her reiste Oslo Kvindelige Handelsstands forening en bauta i takknemlighet til denne spesielle og energiske foregangskvinnen fra Nordland. Fire år etter Fredrikkes død sørget foreningen i tillegg for at det ble avduket en æresmedalje på hennes gravstein. Da som en særskilt takk for hennes innsats i foreningsarbeidet og som styremedlem.

Høsten 2014 ble det på Løkta avduket et minnesmerke til ære for en sambygding de ikke ønsker å glemme og i takknemlighet for hennes vilje og pågangsmot.

Litteratur

Andreassen, Ina (2013): Fredrikke Tønder-Olsen – en kvinnelig pioner fra Helgeland. Helgelandmuseum.no

Grønbech, Dagrunn (2011): Kronikk: En glemt kvinnepioner. [Avisen Nordlys 07.03.2011](http://AvisenNordlys.no). Nordlys.no

Tåvær, Astrid (1997): Art. :Fredrikke Tønder Olsen, hovedskvinnen fra Helgeland. [Årbok for Helgeland 1997](http://ArbokforHelgeland.no). Helgeland Historielag.

Tåvær, Astrid: Fredrikke Tønder-Olsen. [Norsk biografisk leksikon](http://Norskbiografiskleksikon.no). (nettutgave).

Willumsen, Liv (1997). [Havmannens datter. Regine Norman – et livsløp](http://Havmannensdatter.no). Oslo. Aschehoug forlag.

Statutter for Fredrikke Tønder Olsen og Martha Webergs legat.

Opplysninger fra Svein Laumann, Inga D. Moe, Lillian Blakstad Nilsen og Hans Fredrik Storrø.

Fredrikke – Organ for FoU-publikasjoner – Høgskolen i Nesna

Fredrikke er en skriftserie for mindre omfangsrrike rapporter, artikler o.a som produseres blant personalet ved Høgskolen i Nesna. Skriftserien er også åpen for arbeider fra høgskolens praksislærere og studenter.

Hovedmålet for skriftserien er ekstern publisering av Høgskolen i Nesnas FoU-virksomhet. Høgskolen har ikke redaksjonelt ansvar for det faglige innholdet.

Redaksjon

Hovedbibliotekar

Trykk

Høgskolen i Nesna

Omslag

Grafisk design: Furore Design

Layout: Trude Gystad

Opplag

Etter behov

Adresse

Høgskolen i Nesna

8700 NESNA

Tlf.: 75 05 78 00 (sentralbord)

Fax: 75 05 79 00

E-post: postmottak@hinesna.no

Oversikt utgivelser Fredrikke

Hefter kan bestilles hos Høgskolen i Nesna, 8700 Nesna, telefon 75 05 78 00

Nr.	Tittel/forfatter/utgitt	Pris
2014/2	Undervisningsopplegg med oppmerksomhet mot egen og andres kropp. Magedans ved Videreutdanning rettet inn mot seksualitet, seksuelle overgrep og misbruk. Rapport om prosjektet / Trude Jægtvik	45,-
2014/1	Leik og språk-leik i klasserommet : rapport Prosjekt Språkjungen / Anne-Lise Wie	80,-
2013/2	Lese og skrive og regne er gøy- / Anne-Lise Wie (red.). - 2. utg	160,-
2013/1	"Den som steller vogga, styrer landet." Klar tale med uklart innhold : analyse av debatten i Stortingets familie- og kulturkomité om St.meld. nr. 41(2008-2009) "Kvalitet i barnehagen" / Hilde Gabrielsen	45,-
2012/1	Estetiske aktiviteter og matematikkundervisning / Bente Solbakken og Håvard Soløy	100,-
2011/3	Evaluering av overtakelsespraksis i førskolelærerutdanningen / Signe Agnete Hansen og Solveig Methi	130,-
2011/2	Om styrking av samisk språk og identitet med vekt på Helgeland og Västerbotten : rapport fra seminar i Hattfjelldal 26.-27.januar 2011 / Snorre M. Sivertsen (red.)	80,-
2011/1	Education across borders : Towards e-Didactics of International Module in Socio-cultural Aspects of ICT / Beata Godejord, Elzbieta Perzycka	120,-
2010/1	Om styrking av samisk språk og identitet med vekt på Helgeland og Västerbotten : rapport fra seminar i Hattfjelldal 27.-28.januar 2010 / Hanne M. Reistad (red.)	145,-
2009/8	IT-studier, tilstrømming og våre studenter : hovedrapport for FoU-prosjektet IT-studiene og utdanningsmarkedet / Geir Borkvik, Laila J. Matberg	110,-
2009/7	Læringsstøttende bruk av Moodle / Elsa Løfsnæs og Beata Godejord (red.)	80,-
2009/6	Friluftsliv blant barn og unge på Helgeland : en kvantitativ undersøkelse ; rapport 1	110,-
2009/5	Deltids allmennlærerutdanning : opplæringsboka som verktøy i praksisfeltet (5. utg.) / Patrick Murphy, Morten Mediå (rev.)	65,-
2009/4	International view on: Teacher Education, Educational Technology, Motivation//Divergent Thinking//Readiness, Special Educational needs / Anna Watola & Harald Nilsen (red.)	140,-
2009/3	Utvikling av en praksisrettet lærerutdanning / Per Karl Amundsen	60,-
2009/2	Å være nyutdannet lærer, behovet for veiledning og organisering av veiledning i skolen / Per Karl Amundsen	45,-
2009/1	Morsmåls lærere for minoritetsspråklige elever har ordet / Øyvind Jenssen (red.)	150,-
2008/9	Medienes makt og rolle : hva kan vi lære av miljødebatten i Norge? : foredrag ved forskningsdagene 26. september 2008 / Erik Bratland	40,-
2008/8	Sosialt utviklende og lærende prosesser i små og større læringsmiljøer / Jan Birger Johansen	70,-
2008/7	Evaluering av Lesefokus - leseopplæring ved Selfors barneskole / Anne-Lise Wie	115,-
2008/6	Grotting i skolen : tre grotter i "Ørnflåget" i Nesna - ferdsløse, muligheter og faglig tilnærming / Pål Vinje	55,-
2008/5	Den mangelfulle konstruktivismen i studiet av miljøbevegelsen/ Erik Bratland	40,-
2008/4	Deltids allmennlærerutdanning : opplæringsboka som verktøy i praksisfeltet (4. utg.) / Patrick Murphy, Morten Mediå (rev.)	65,-
2008/3	The Teacher for the Knowledge Society : With contributors from Argentina, Norway, Poland and USA / Nilsen, Harald & Elzbieta Perzycka (red.)	145,-
2008/2	Evaluering av arbeidet mot mobbing i fådeltskolen : muligheter og hindringer i forbindelse med implementeringen av et nasjonalt program mot mobbing i fådelte skoler (kortversjon) / Oddbjørn Knutsen	60,-
2008/1	Sammen om formidling : Høgskolen i Bodø og Høgskolen i Nesna fellesarrangementer under Forskningsdagene 2007, Mo i Rana / Ander-Trøndsdal, Kerstin m.fl (red.)	75,-
2007/14	ICT in educational context : exchanging knowledge between Czech, Norway and Poland / Siemieniecka-Gogolin, Dorota og Harald Nilsen	85,-
2007/13	Kids and Internett/Barn og internett : A Polish-Norwegian look at the digital world of kids/et polsk-norsk blikk på barn og unges digitale hverdag / Beata Godejord og Per Arne Godejord (red.)	175,-
2007/12	Om styrking av samisk språk og identitet med vekt på Helgeland og Västerbotten : rapport fra seminar i Hattfjelldal 25.-26.januar 2007 / Marius Meisfjord Jøsevoll (red.)	75,-

<u>2007/11</u>	Når språk møter språk : om forholdet mellom morsmål og målspråk / Øyvind Jenssen	120,-
<u>2007/10</u>	Samspill med fokus på barneperspektivet : studentoppgaver fra studiet Småbarnspedagogikk 2006-2007 / Bjørg Andås Ohnstad (red.)	125,-
<u>2007/9</u>	Matematikk på ungdomstrinnet : med IKT og Cabri som verktøy / Harald Nilsen og Henning Bueie	45,-
<u>2007/8</u>	Hva viser småbarnsforskningen om barns sosiale utvikling i tidlige leveår? : en kritisk gjennomgang av psykoanalytiske, læringspsykologiske og tilknytningsteoretiske forklaringer / Oddbjørn Knutsen	55,-
<u>2007/7</u>	Lese og skrive og regne er gøy... : arbeid med begynneropplæring i lærerutdanningene ved Høgskolen i Nesna 2003-2007 / Anne-Lise Wie (red.)	160,-
<u>2007/6</u>	Dannelsesperspektivet i lese- og skriveopplæringen og ansvarsfordeling som grunnlag for videre utviklingsperspektiver / Elsa Løfsnæs	220,-
<u>2007/5</u>	Language learning - additional learning - learning environment - teachers's role : classroom studies in Czech Republic and Poland / Harald Nilsen	70,-
<u>2007/4</u>	På den åttende dag : en reise i en lærers erfaringer / Harald Nilsen	35,-
<u>2007/3</u>	The School Reform - 2006: Knowledge Promotion : a critical view Den norske skolereformen - 2006: Kunnskapsløftet : et kritisk blikk / Harald Nilsen	30,-
<u>2007/2</u>	Holocaust : rapport fra et dramaforløp med utgangspunkt i Joshua Sobols' skuespill "Ghetto" / Tor Helge Allern	200,-
<u>2007/1</u>	Curriculumtenkning innen TIMSS : metodeutvikling	120,-
<u>2006/11</u>	Forskjellighet og likeverdighet : en dekonstruktiv lesning av kunnskap og utdanning i den fådelte skolen / Anita Berg-Olsen	50,-
<u>2006/10</u>	Små skoler i små samfunn : å studere utdanning og læring i kontekst / Anita Berg-Olsen	50,-
<u>2006/9</u>	Bruk av Moodle som læringssystem og et sosialt samspill mellom studenter / Tom Erik Nordfonn Holteng og Laila Matberg	40,-
<u>2006/8</u>	Veiledning av nyutdannede lærere på Helgeland : nyutdannede lærere - halvfabrikata eller ferdigvare? / Knut Knutsen	100,-
<u>2006/7</u>	Om styrking av samisk språk og identitet med vekt på Helgeland og Västerbotten : rapport fra seminar i Hattfjelldal 26.-27.januar 2006 / Knut Berntsen (red.)	60,-
<u>2006/6</u>	Psykologisk subdeprivasjon hos barn i tidlige leveår og konsekvenser for den semantiske og fonologiske språkutviklingen / Oddbjørn Knutsen	50,-
<u>2006/5</u>	Phonetics : A Practical Course (cd-rom) / Patrick Murphy	100,-
<u>2006/4</u>	Barn og unges digitale hverdag : lærere og lærerstudenter diskuterer overgrepssproblematikk i digitale medier / Per Arne Godejord (red.)	250,-
<u>2006/3</u>	News og BitTorrent som verktøy for formidling av overgrepsmateriale : studentrapporter fra Prosjekt Gå inn i din tid, 1.år bachelor informatikk, HiNe / Per Arne Godejord (red.)	40,-
<u>2006/2</u>	Learning Management System og foreleserens opplevelse av jobbytelse / Laila Johansen Matberg og Tom Erik Nordfonn Holteng	50,-
<u>2006/1</u>	Samspillets betydning for den semantiske og fonologiske språkutviklingen i tidlige leveår / Oddbjørn Knutsen	70,-
<u>2005/11</u>	IKT-basert norskundervisning i utlandet / Ove Bergersen (red.)	85,-
<u>2005/10</u>	Drama Nettverk : rapport fra samling på Nesna 20. - 23. oktober 2004 / Anne Meek m.fl. (red.)	95,-
<u>2005/9</u>	Slik vi ser det : hva synes studenter om sin egen IKT-kompetanse etter avsluttet allmennlærerutdanning? / Laila J. Matberg og Per Arne Godejord (red.)	35,-
<u>2005/8</u>	Praksiskvalitet i allmennlærerutdanningen : en studie av adopsjonspraksis ved Høgskolen i Nesna / Kåre Johnsen	90,-
<u>2005/7</u>	Argumenter for og erfaringer med fysisk aktivitet i skolen hver dag : en analyse av et utvalg relevant litteratur og prosjekter i og utenfor Nordland / Vidar Hammer Brattli og Kolbjørn Hansen	55,-

<u>2005/6</u>	Praksisorientert lærerutdanning : presentasjon og evaluering av Dalu 2003 (rapport 1 og 2) / Hallstein Hegerholm	145,-
<u>2005/5</u>	Kjønnsrelatert mobbing i skolen : utfordringer for lærerprofesjonen / Arna Meisfjord	30,-
<u>2005/4</u>	Deltids allmennlærerutdanning : opplæringsboka som verktøy i praksisfeltet (2.utg) / Patrick Murphy	45,-
<u>2005/3</u>	Om styrking av samisk språk og identitet med vekt på Helgeland og Västerbotten : rapport fra seminar i Hattfjelldal 27. -28.januar 2005 / Knut Berntsen (red.)	60,-
<u>2005/2</u>	Norsk som minoritetsspråk - i historisk- og læringsperspektiv / Harald Nilsen (red.)	75,-
<u>2005/1</u>	Mobbing i skolen : årsaker, forekomst og tiltak / Oddbjørn Knutsen	55,-
<u>2004/13</u>	IKT skaper både variasjon og læring / Per Arne Godejord	30,-
<u>2004/12</u>	Deltids allmennlærerutdanning : opplæringsboka som verktøy i praksisfeltet / Patrick Murphy	45,-
<u>2004/11</u>	www.fruktkurven.no : systemering och utveckling av ett webbaserat abbonemang system / Peter Östbergh	90,-
<u>2004/10</u>	Utvikling av studentenes reflekterte og praksisrelaterte læring / Elsa Løfsnæs	90,-
<u>2004/9</u>	Utvärdering av IT och lärkulturer : ett samarbetsprojekt mellan Umeå Universitet och Høgskolen i Nesna / Peter Östbergh, Laila Johansen og Peter Bergström	85,-
<u>2004/8</u>	Med sparsomme midler og uklare odds : oppfølgingstilbud for nyutdanna lærere / Harald Nilsen og Knut Knutsen	100,-
<u>2004/7</u>	Proessen bak det å ta i bruk mappe som pedagogikk og vurderingsform / Tom Erik N. Holteng og Hallstein Hegerholm	60,-
<u>2004/6</u>	Utdanning og forskning innenfor samiske miljø på Helgeland og Västerbotten : rapport fra seminar i Hattfjelldal 22. - 23.januar 2004 / Knut Berntsen (red.)	70,-
<u>2004/5</u>	Behov for kompetanseheving innenfor reiselivsnæringa på Helgeland / Knut Berntsen og Ole Johan Ulriksen	35,-
<u>2004/4</u>	Evaluering av databasert undervisning av 3Bi ved Sandnessjøen videregående skole / Johannes Tveita	20,-
<u>2004/3</u>	Skolens verdigrunnlag i et rawlsiansk perspektiv / Ole Henrik Borchgrevink Hansen	25,-
<u>2004/2</u>	Multiplikasjon i småskole og på mellomtrinnet / Bente Solbakken (red.)	45,-
<u>2004/1</u>	Humanistisk eklektisme i spesialpedagogisk rådgivning / Oddbjørn Knutsen	45,-
<u>2003/9</u>	RedBull NonStop 2002 : utveckling av et web-baserat resultatrapporteringssystem för en 24 timmars mountainbike tävling / Peter Östbergh	50,-
<u>2003/8</u>	"Kan du tenke deg å jobbe for Høgskolen i Bodø" : om Høgskolen i Nesnas etablering av informatikkutdanning i Mo i Rana / Geir Borkvik	25,-
<u>2003/7</u>	Lærerutdannere i praksisfeltet : hospitering i barnehage og grunnskole / Oddbjørn Knutsen (red.)	55,-
<u>2003/6</u>	Teori og praksis i lærerutdanning / Hallstein Hegerholm	50,-
<u>2003/5</u>	Nye perspektiver på undervisning og læring : nødvendige forskende aksjoner med mål om bidrag av utvidet innhold i lærerutdanningen / Jan Birger Johansen	30,-
<u>2003/4</u>	"Se tennene!" : barnetegning - en skatt og et slags spor / Nina Scott Frisch	35,-
<u>2003/3</u>	Responsgrupper : en studie av elevrespons og gruppekultur - norsk i 10.klasse våren 2003 Korgen sentralskole / Harald Nilsen	80,-
<u>2003/2</u>	Informasjonskompetanse i dokumentasjonsvitenskapelig perspektiv / Ingvill Dahl	40,-
<u>2003/1</u>	"Det handler om å lykkes i å omgås andre" : evalueringsrapport fra et utviklingsprosjekt om atferdsvansker, pedagogisk ledelse og sosial kompetanse i barnehager og skoler i Rana, Hemnes og Nesna kommuner i perioden 1999-2002 / Per Amundsen	80,-
<u>2002/1</u>	Augustins rolle i Albert Camus' Pesten / Ole Henrik Hansen	35,-
<u>2001/6</u>	Etniske minoritetsrettigheter og det liberale nøytralitetsidealet / Ole Henrik Hansen	35,-

<u>2001/4</u>	Evaluering av prosjekt "Skolen som grendesentrum" / Anita Berg-Olsen og Oddbjørn Knutsen	70,-
<u>2001/3</u>	Fra Akropolis til Epidauros / Tor-Helge Allern	40,-
<u>2001/2</u>	Hvordan organisere læreprosessen i høyere utdanning? / Erik Bratland	45,-
<u>2001/1</u>	Mjøs-utvalget og Høgskolen i Nesna : perspektiver og strategiske veivalg / Erik Bratland	30,-
<u>2000/11</u>	Implementering av LU98 / Knut Knutsen	120,-
<u>2000/9</u>	Moralsk ansvar, usikkerhet og fremtidige generasjoner / Kristian Skagen Ekeli	40,-
<u>2000/8</u>	Er dagens utdanningsforskning basert på behavioristisk tenkning? : drøfting av TIMSS' læreplanmodell fra et matematikdidaktisk synspunkt / Eli Haug	90,-
<u>2000/7</u>	Sosiale bevegelser og modernisering : den kommunikative utfordring / Erik Bratland	50,-
<u>2000/6</u>	Fådeltskolen - "Mål og Mé" / Erling Gården og Gude Mathisen	60,-
<u>2000/4</u>	Bidrar media til en ironisk pseudo-offentlighet eller til en revitalisering av offentligheten? / Erik Bratland	40,-
<u>2000/3</u>	FoU-virksomheten ved Høgskolen i Nesna : årsmelding 1998 / Hanne Davidsen, Tor Dybo og Tom Klepaker	35,-
<u>2000/2</u>	Maleren Hans Johan Fredrik Berg / Ann Falahat og Svein Laumann	150,-
<u>2000/1</u>	TIMSS-undersøkelsen i et likestillingsperspektiv : refleksjoner rundt dagens utdanningssektor og visjoner om fremtiden / Eli Haug.	30,-
<u>1999/2</u>	Kjønn og interesse for IT i videregående skole / Geir Borkvik og Bjørn Holstad	20,-
<u>1999/1</u>	Fortellingens mange muligheter : fortellingsdidaktikk med analyseeksempel / Inga Marie Haddal Holten og Helge Ridderstrøm	70,-